

Kmečka trgovina

Naša trgovina z vzhodom

Pri Narodni banki se je ustanovil sklad v svrhu podpiranja trgovine s Palestino in drugimi vzhodnimi državami, kot Egiptom, Sirijo, Irakom, Iranom, Ciprom, Malto. Te države in otoki v glavnem uvažajo živino, živalske produkte, koruzo, fižol, bučno seme, živinsko krmo, les, za boje za južno sadje, slive, jabolka in tobak, torej proizvode, ki jih ima naša država v izobilju. Radi slabih prometnih sredstev smo v te države doslej izvezli komaj za 90 milijonov din blaga. Naša parobrodna društva (Jugolevant) pa hočejo z vzhodom ustvariti boljše prometne zveze. Pričakuje se, da se bo izvoz v imenovane države že v letošnjem letu dvignil na 200 milijonov din vrednosti, pri čemer bo samo Palestina uvozila našega blaga za kakih 100 milijonov din. Da je osvoboditev tržišč na vzhodu zelo važno, kaže dejstvo, da samo Palestina uvozi letno za 17 milijonov angleških funtov blaga (okrog 4250 milijonov din), Egipt za 102 milijona, Sirija za 18 milijonov itd. Sklep merodajnih, da naša trgovina zavzame tudi ta tržišča, je zato odobravati, delo v to smer pa pospeševati.

Povečan izvoz živine v Nemčijo in Italijo

Med zavodom za pospeševanje zunanje trgovine in med merodajnimi nemškimi ustanovami v Berlinu je dosežen sporazum za povečanje izvoza naše rogate živine v Nemčijo. Po tem sporazumu se bo vsak teden lahko izvozilo v Nemčijo 800 komadov živine, po treh mesecih pa 500 komadov živine. Do sedaj smo tedensko izvozili v Nemčijo komaj 200 komadov živine. Po tem sporazumu bomo torej lahko vsak teden 600 komadov živine več izvozili kot doslej.

Prav tako let z Nemčijo je dosežen sporazum za povečanje izvoza živine v Italijo. Doslej smo izvozili tedensko v Italijo jedva 200, v izrednih primerih pa 500 komadov živine. Po novem sporazumu pa bomo lahko izvozili vsak teden 600 komadov živine.

Italija namerava kupiti v naši državi še 200 molznih krav čiste simentalke pasme. Da se omenjene plemenske krave kupijo, je že sklenjeno, samo živali še niso izbrane. To je prvi večji nakup plemenske živine po Italiji pri nas.

V Italiji se nadalje vedno bolj čuti pomanjkanje lesa, posebno ker je prenehal uvoz ruskega lesa in lesa iz bivše Avstrije. Radi tega se Italijani čimdalje bolj zanimajo za naš les in žele večjega uvoza jugoslovanskega lesa.

Francija kupuje našo celulozo in les

Celuloza se proizvaja iz smrekovega lesa ali iz slame in se rabi za izdelovanje papirja, kolodija, umetne svile, mase za film itd. Celuloze danes v Franciji primanjkuje radi povečane industrijske delavnosti in pa ker je prenehal uvoz celuloze iz Avstrije. Francoske tvrdke so se radi tega odločile, da pokupijo pri nas vso celulozo, kolikor je imamo na prodaj. Francija namerava ostati stalen kupec naše celuloze. Širijo se govorice, da se bosta v Jugoslaviji ustanovili še dve tovarni za celulozo, in sicer z domačim kapitalom. Obnovljena tovarna celuloze v Krškem bo pa dvignila proizvodnjo na 10.000 ton letno.

Nadalje je pričakovati povečanje našega izvoza lesa v Francijo in francoski Alžir. Po novi trgovinski pogodbi lahko uvozimo 65.000 ton lesa v Francijo. Da se trgovina lesa s Francijo bolj razgiblje, daje Francija za vsako tona lesa 60 do 100 din premije (nagrade). Te premije bo izplačeval Zavod za pospeševanje trgovine v Beogradu.

Gospodarske zanimivosti

Izdelovanje zdravil za živino. Kmetijski minister je izdal odlok o ustanovitvi državnega zavoda za izdelovanje cepiv in zdravil v Beogradu. V kratkem bo izšla uredba o poslovanju novega zavoda. Začasno, dokler se ne zgradi novi zavod, se bodo posli tega zavoda vršili v poslopu centralnega bakteriološkega zavoda v Zemunu.

Pomanjkanje mesa v Nemčiji. V zadnjem času se kaže v Nemčiji rastoče pomanjkanje svežega mesa. Pomanjkanje je po pisanju nemških listov nastalo radi tega, ker je v priključeni Avstriji in v sudetskimi krajih že prej primanjkovalo mesa. Precej živine so pa poklali tudi radi slinavke in parkijevke, radi česar je vedno manj živine za zakol. Radi pomanjkanja mesa je bil izdan predpis, da mesarji ne smejo mesa predelovati v klobase. Za klobase se sme uporabiti le

neznat del mesa. Izdelovanje svinjskih klobas je pa sploh zabranjeno, ker je pomanjkanje svinjskega mesa še večje. Nedostatek svinjskega in govejega mesa skušajo nadomestiti z veliko propagando za uživanje morskih rib. S povečanim uživanjem morskih rib hočejo nadomestiti uvoz mesa v vrednosti 180 milijonov mark. V bodoče se namerava stvar urediti tako, da bodo mesarji tudi meso prodajali na karte, kakor so že vpeljane karte za maslo, olje in mast. Na teden se bo meso prodajalo samo dva dni, in sicer samo 10 do 15 kg na osebo.

Kazensko carino je uvedla Amerika na vse nemško blago. To je storila iz protesta zaradi zasedbe Češke. Ta kazenska carina znaša 25%. Je to zelo hud udarec za Nemčijo, kajti s priključitvijo Avstrije in Češke je postala najbolj industrijska država sveta. Doslej je Nemčija veliko večino svojega industrijskega blaga prodajala na ameriškem trgu, kajti Amerika je dežela z ogromnimi razvojnimi možnostmi, njeno bogato in mnogoštevilno prebivalstvo je kupec, ki ga drugje na svetu ni najti. Rooseveltova kazenska carina je pa vso nemško trgovino v Ameriki onemogočila, kajti poleg vrednosti in navadne carine plačati še 25% vrednosti kot nekako kazen, tega ne znore nihče. Nemčija si v tej stiski z vso silo išče druga tržišča (Vzhod), kar pa gre bolj težko, kajti vsa razpoložljiva tržišča so že več ali manj zasedena.

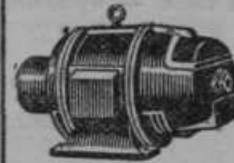
Cene goveje živine

Plemenski bik. V šmartnem ob Paki je bil 3. maja plemenski sejem za biko marijadvorske pasme. Biki so se kupovali za gornjegrajski, dravograjski in slovenjgraški okraj. Cena plemenskih bikov je bila 5—8 din kg žive vage. Kakovost plemenskih bikov je bila boljša od prejšnjih let. — V Beltinchi, Prekmurje, je pa bil plemenski sejem za svetloisasto (simentalsko) govedo. Na sejmu je bilo 146 mladih plemenskih bikcev. Prvovrstni plemenski bikci so se prodajali po 7—9 din kg žive vage, slabše vrste po 5.50—6.50 din. Radi izgledov slabe krme je bilo veliko bikcev neprodanih, tako da se ni niti potrošila podpora banske uprave in nekaterih kmetijskih odborov za nakup bikcev. — Biki za klanje so bili v Mariboru po 4 din, v Murski Soboti pa 3.50—4 din kg žive vage.

Vol. V Mariboru debeli 4—4.50 din, plemenski 5—5.50 din, v Ptuj 4—4.50, v Slovenjgradu 4 din, v Ljubljani 4.75—5.25 din, v Kranju 5—5.50 din, v Črnomlju 4.50—5.50 din, v Vidnu 4.50—5.75 din kg žive vage.

Krave. Maribor klavne 4.50 din, plemenske 4, molzne 5 din, breje 4.50 din, klobasarice 2.75 din; Ptuj 3—4 din, Slovenjgradec 3 din, Slov. Konji-

DOBAVLJA-POPRAVLJA

moľore
in vse vrste električnih strojev
Domaća tovarna
IVAN PASPA I SINOV
Zagreb, Koturaška 69

ce 3.50 din, Murska Sobotna 3 din, Ljubljana 3.75 do 5 din, Kranj 5 din, Črnomelj 4—4.50 din, Videm 3.50—4.50 din kg žive vage.

Telice. Maribor 5 din, Ptuj 4.50 din, Slovenjgradec 4 din, Kranj 5.50 din, Črnomelj 5.25 din. Teleta. Maribor 5—6 din in prav tako po ostalih sejmih na Štajerskem; v Kranju pa 6—7 din.

Svinje

Plemenske. Maribor mladi prašiči 5—6 tednov 90—125 din komad, 7—9 tednov 125—140 din; kg žive teže 6—8 din; v Ptuj 6—12 tednov po 60 do 140 din komad; v Ljubljani prašički za rejo 150—230 din, v Vidnu pa mladi prašički 150—200 din komad.

Pršutarji. Ptuj 7—7.50 din, Slovenjgradec 7, Slov. Konjice 8 din, Murska Sobotna 8 din, Kranj 8—9.50 din, Črnomelj 6—6.50 din kg žive teže.

Debele svinje (špcharji). Ptuj 7.50 din, Slov. Konjice 7 din, Murska Sobotna 10 din, Kranj 9.50 din, Črnomelj 7—7.50 din kg žive vage.

Ostali produkti

Cene življenjskim potrebščinam so v porastu, samo cene zelenjave so se znižale vsaj v toľiko, da so kupčki večji. Solata je že precej poceni. Na trgu so že prvi šparglji (beluše), ki se prodajajo po 20 din kg. Vrtnarji imajo na trgu že kumarce, ki se prodajajo po 3—10 din komad. V Splitu že prodajajo prve češnje, in sicer po 20 din kg. Dobi se že tudi letošnji luščen grah po 17 din liter. Cena krmi je po zadnjem deľžu nekoliko padla. Na mariborskem trgu se je prodajalo seno 65—70 din, kisló seno pa po 40—50 din 100 kg.

Sejmi

15. maja tržni dan za živila in prašiče: Trbovlje — 16. maja tržni dan s svinjami: Dolnja Lenčava; svinjski: Ormož; za konje in rogato živino: Ptuj; živalski in kramarski: Pilštanj, Razkrižje, Vojnik — 17. maja živalski in kramarski: Slov. Konjice; svinjski: Celje, Trbovlje — dne 19. maja svinjski: Maribor; živalski: Sv. Lenart v Slov. goricah — 20. maja svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje.

Razgovori z našimi naročniki

Sosed izkopal pešpot. A. L. Preko sosedne parcele vodi pešpot, katero ste Vi, vstevši Vaše prednike, uporabljali že preko 30 let, in sicer za pešhojo, za vožnje s samokolnico in zadnja štiri leta tudi za vožnje z dvokolesom. Sosed Vam sedaj brani pot ter jo je napravil neuporabno s tem, da je izkopal jamo. — Sosed ni upravičen braniti Vam uporabo navedene pešpote, in sicer v izmeri, kakor ste jo s 30 letno uporabo priposestvovali. Ako ste s samokolnico vozili že najmanj 30 let javno, brez prošnje in brez sile, Vam teh voženj ne sme braniti. Vožnja s samokolnico je večja obremenitev sosedovega zemljišča kakor vožnja z dvokolesom, zato smete voziti tudi z dvokolesom, ako ste si priposestvovali pravico do vožnje s samokolnico. Ako pa še niste 30 let vozili s samokolnico, Vam sosed nadaljnje vožnje lahko prepove in v posledici tega tudi vožnje z dvokolesom; vsekakor pa smete še naprej preko parcele hoditi. Ako se zlepega ne boste mogli poravnati, je najenostavneje in najceneje, ako sosedu težite radi motenja posesti; morate pa to storiti najkasneje v 30 dneh, odkar je sosed izkopal jamo, odnosno napravil pot neuporabno.

Pojasnilo glede posojila. K. J. Ste lastnik posestva, vrednega 35.000 din, ki je neobremenjeno, ter bi radi dobili posojilo 10.000 din za dobo 10 let. — Mi se z izposlovanjem posojil ne pečamo, svetujemo Vam pa, da se obrnete z zaševno prošnjo na Spodnještajersko ljudsko posojilnico v Mariboru. Najbrž se boste sicer moral obvezati posojilo vrniti v dveh do treh letih,

vendar pa je zelo verjetno, da posojilnica ne bo vztrajala na izpolnitvi te obveze ter Vam bo čez dve leti rok vrnitve zopet podaljšala.

Potrebna starost šoferja. J. M. iz B. Dodatno k našemu odgovoru, objavljenem v »Slov. gospodarju« z dne 3. maja, Vam pojasnjujemo, da je starost najmanj 18 let potrebna za dovoljenje voženj z motornimi kolesi, dočim je za šofiranje avtomobilov potrebna starost najmanj 20 let.

Zvišanje rente in doklada za ženo ponesrečnega žagarja. J. R. Sp. L. Pred vojno ste se ponesrečili ter Vam je bila priznana letna renta v znesku 266 kron leta 1912. Po prevratu Vam je bila renta sicer zvišana, a le malenkostno in v nikakem razmerju s predvojno denarno vrednostjo. K renti se Vam ni priznala nikakoga doklada, češ da Vaši mesečni dohodki presegajo 1100 kron. Vaši ženi se je priznalo le 10 din mesečne doklade s pripombo, da Vam donša posestvo 50 din mesečno. Prišli ste ob izdaji navedenih odločb niste, čeprav ni bilo res, da bi Vam posestvo donšalo 50 din čistega mesečnega donosa, niti niste imeli leta 1921 1100 kron mesečnih dohodkov. — Ni zakonitih predpisov, ki bi predvidevali zvišanje rente in doklade za nazaj, pa tudi ne takih, ki bi to prepovedali. Nadalje ni točnih predpisov, kako se izračunavajo čisti mesečni dohodki. Glavna bratovska skladišnica upošteva zaševna poročila okrajnega načelstva, deloma katastralni čisti donos, deloma se sama neposredno informira, deloma se pa poslužuje neklih tabel. Vsežalor